

ПРОТОКОЛ № 1

засідання міжсекторальної робочої групи з питань розробки Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року

м. Київ, 01 жовтня 2021 року

ПРИСУТНІ НА ЗУСТРІЧІ:

Ляшко Віктор Кирилович - Міністр охорони здоров'я України, голова робочої групи;

Яременко Олексій Олександрович - заступник Міністра охорони здоров'я з питань європейської інтеграції, заступник голови робочої групи;

Комаріда Олександр Олегович - перший заступник Міністра охорони здоров'я України;

Карчевич Марія Володимирівна - заступник Міністра охорони здоров'я України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації;

Микичак Ірина Володимирівна - заступник Міністра охорони здоров'я України;

Ємець Петро Володимирович - заступник Міністра охорони здоров'я України;

Кузін Ігор Володимирович - заступник Міністра охорони здоров'я України – головний державний санітарний лікар України;

Андрієць Олена Юріївна - в.о. директора Директорату стратегічного планування та координації, секретар робочої групи;

Радущий Михайло Борисович - Голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування;

Соколовська Юлія Сергіївна - заступник Керівника Офісу Президента України;

Подорожний Віктор Аксентійович - генеральний директор Директорату регіональної політики Міністерства розвитку громад та територій України;

Тиртичний Станіслав Олександрович - керівник експертної групи з питань соціальних гарантій осіб з інвалідністю Директорату соціального захисту прав осіб з інвалідністю Міністерства соціальної політики України;

Самофалов Дмитро Олександрович - т.в.о. Голови Національної служби здоров'я України;

Короленко Володимир Васильович - заступник Голови Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками;

Черненко Людмила Миколаївна - в.о. генерального директора державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»;

Івахненко Юлія Миколаївна - заступник генерального директора державного підприємства «Медичні закупівлі України»;

Др. Ярно Хабіт - Голова Представництва ВООЗ в Україні;

Катерина Фіщук - співробітник з питань політики охорони здоров'я Представництва ВООЗ в Україні;

Бен Зіннер - директор Управління охорони здоров'я, USAID;

Свілен Конов - в.о. керівника напрямку підтримки медичної галузі, ПРООН в Україні;

Дорошенко Олена Олександрівна - економіст охорони здоров'я, Світовий банк;

Александра Яновская - співробітник з питань політики, Представництво Європейського Союзу в Україні;

Іваненко Інна Валеріївна - виконавча директорка благодійної організації «Благодійний фонд «Пацієнти України», Голова Ради громадського контролю при НСЗУ;

Коваль Вікторія Миколаївна - Голова Профспілки працівників охорони здоров'я України;

Бабенко Михайло Миколайович - директор державного підприємства «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України»;

Кириченко Олексій Миколайович - експерт Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Всеукраїнської асоціації громад»;

Збишко Ігор Ярославович - голова правління Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»;

Стахова Наталія Іванівна - голова Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська асоціація працівників швидкої, невідкладної медичної допомоги та медицини катастроф»;

Крилюк Віталій Омелянович - завідувач відділенням підготовки інструкторів державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров'я України»;

Томас Рубал - представник Бюро ВООЗ в Україні;

Соловйов Олексій Станіславович - заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Відкриття установчого засідання.
2. Основні підходи до розробки Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року.
3. Щодо створення тематичних підгруп у складі міжсекторальної робочої групи.
4. Дискусія актуальних питань щодо організації проведення засідань міжсекторальної робочої групи.
5. Визначення завдань для проведення наступного засідання міжсекторальної робочої групи.
6. Підведення підсумків.

Установче засідання міжсекторальної робочої групи (далі - МРГ) з питань розробки Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року відкрив **Ляшко Віктор Кирилович**, Міністр охорони здоров'я України, голова робочої групи.

Основні тези:

Метою зустрічі є обговорення процесу створення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року.

В 2020 році Президент України зобов'язав Кабінет Міністрів України (далі - КМУ) провести аудит системи охорони здоров'я в частині готовності до реагування на COVID-19 з аналізом тих заходів, які відбулися щодо реформування системи охорони здоров'я, а також заходів, які плануються. Була створена робоча група при Кабінеті Міністрів України, яку очолює Міністр охорони здоров'я України. Група провела аудит, результати цього аудиту були схвалені групою та направлені до Ради Національної безпеки та оборони України (далі - РНБО). Відповідний аудит було заслухано на засідання РНБО після чого в липні 2021 року був виданий Указ Президента № 369/2021 (далі - Указ), який зобов'язує КМУ до кінця поточного року розробити Стратегічний план розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року, який має орієнтуватися на забезпечення універсального доступу до послуг з охорони здоров'я.

Міністерство охорони здоров'я України (далі - МОЗ) створило МРГ з питань розробки Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року (далі - Стратегія).

Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2020 років не була введена в дію жодним розпорядчим документом. Відповідно до Указу, нова Стратегія має бути затверджена, як нормативной-правовий акт.

Стратегія має бути поєднана з Цілями сталого розвитку у сфері охорони здоров'я та демографічними показниками до 2030 року.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2020 року № 309 «Про утворення міжвідомчої робочої групи з проведення комплексного аналізу можливості ефективного реагування системи охорони здоров'я для протидії спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» було утворено міжвідомчу робочу групу на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID -19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV -2» уведеного у дію Указом Президента України від 13 березня 2020 року № 87/2020. Міжвідомча робоча група буде залучена до процесу написання Стратегії та аналізу процесів та пропозиції, які будуть надані підгрупами на предмет дотримання інтересів національної безпеки. Таким чином ми поєднаєм зусилля, щоб з'явився документ, для більшості зацікавлених сторін.

Планується запустити майданчики для обговорення напрацювань, щоб долучити до написання Стратегії ширше коло експертів, ніж зазначено в Наказі МОЗ від 27 вересня 2021 року № 2071 «Про утворення міжсекторальної робочої групи з питань розробки Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року», а саме: профільні асоціації, пацієнтські організації, міжнародні партнери.

Координувати роботу МРГ від Міністерства охорони здоров'я України буде заступник Міністра з питань євроінтеграції Олексій Яременко.

Яременко Олексій Олександрович, заступник Міністра охорони здоров'я з питань європейської інтеграції, заступник голови робочої групи поінформував щодо порядку денного зустрічі.

Ляшко Віктор Кирилович вніс пропозицію не заслуховувати презентацію Міністра, оскільки основні тези були викладені у вступному слові. Презентація буде надіслана учасникам разом із матеріалами зустрічі.

Яременко Олексій Олександрович представив презентацію щодо пунктів 2 та 3 порядку денного.

Основні тези:

МРГ наразі складається з 28 членів - представників міністерств, органів влади, міжнародних і пацієнтських організацій, професійних об'єднань. Проте, очікується розширення представниками з інших Міністерств, наприклад, Міністерства фінансів України.

Серед функцій МРГ:

- затвердження складу робочих підгруп та секретаріату;
- постановка задач робочим підгрупам для напрацювання документів;
- проведення регулярних зустрічей (2 рази на місяць) узгодження позицій, моніторинг та оцінка прогресу розробки Стратегії;
- проведення публічних зустрічей високого рівня для презентації/обговорення Стратегії зі стейкхолдерами.

Секретаріат робочої групи очолюється МОЗ та створений за підтримки міжнародних партнерів з розвитку, які координуються представництвом ВООЗ в Україні та Світовим банком. Серед основних задач Секретаріату:

- Організація зустрічей, підготовка аналітичних матеріалів, складання протоколу засідань;
- Підготовка проектів/редагування окремих розділів Стратегії на основі результатів роботи МРГ та робочих підгруп;
- Підготовка проектів інформаційних матеріалів щодо роботи МРГ та робочих підгруп для публікації та сайті МОЗ та інших платформах.

Також, до створення пропонуються 4 робочі підгрупи, які будуть напрацьовувати документи та подавати на розгляд МРГ. Пропонується обмежити склад 4 робочих підгруп до 10 людей в кожній підгрупі. Підгрупи матимуть можливість залучати експертів з певних питань. Головами підгруп будуть - профільні заступники Міністра. В рамках підгруп будуть визначені особи, які будуть відповідальні за написання документів і особи, які будуть фасилітувати дискусії.

Робочі підгрупи будуть напрацьовувати матеріали за 4 стратегічними напрямками:

- Надання медичних послуг та фінансування;
- Громадське здоров'я;
- Доступ до лікарських засобів;
- Освіта та медичні кадри.

Щодо форматів роботи: ключовим є засідання МРГ, паралельно буде відбуватися робота в робочих підгрупах і консультації з зацікавленими сторонами, окремі консультації з регіонами, громадськістю, представлення інформації членам Колегії МОЗ та на інших майданчиках.

Орієнтовний графік роботи МРГ:

1 жовтня – перше засідання МРГ, створення 4 робочих підгруп;
 другий тиждень жовтня - другий тиждень листопада - стратегічні сесії робочих підгруп;

29 жовтня, 4 листопада, 26 листопада - засідання МРГ;

другий тиждень листопада – перший проект документу;

листопад – грудень - розгляд проекту Стратегії на Колегії МОЗ, регіональні консультації, інші платформи для представлення та обговорення за підтримки Представництва ВООЗ в Україні та Світового банку. Пропозиції щодо платформ для представлення Стратегії вітаються;

1 грудня – проект Стратегії розвитку системи охорони здоров'я України до 2030 року направлено на погодження до ЦОВВ та інших заінтересованих органів.

Формат документу ще опрацьовується, пропозиції щодо формату вітаються. Документ – відповідний нормативний акт, який буде основою для всіх подальших кроків в розбудові системи охорони здоров'я.

Наступні кроки:

до 8 жовтня – формування тематичних робочих підгруп;

11-20 жовтня – робота в підгрупах. Напрацювання бачення системи охорони здоров'я у 2030 році;

29 жовтня – друге засідання МРГ (1) представлення оцінки прогресу в реформі охорони здоров'я (2) обговорення бачення системи охорони здоров'я у 2030 році (3) узгодження формату Стратегії.

Учасникам МРГ буде надіслано лист з пропозицією надати кандидатури експертів, які можуть бути залучені до роботи підгруп. Після отримання пропозицій, МОЗ їх опрацює і проведе додаткові консультації для формування остаточного складу учасників підгруп.

Ляшко Віктор Кирилович вніс наступні пропозиції:

1. Для прийняття рішення щодо формату документу наступного тижня провести консультації з представниками секретаріату КМУ, апарату РНБО та представниками Юридичного департаменту МОЗ України.

2. Кожна підгрупа має поставити в пріоритет те, що визначено Указом як цілі, які мають бути досягнуті Стратегією. Список є обов'язковим, але не є вичерпним.

Яременко Олексій Олександрович запропонував перейти до пункту 4 порядку денного.

Соловйов Олексій Станіславович, надав рекомендацію, щоб перед початком роботи підгруп була проведена робота з ідентифікації проблемних питань галузі охорони здоров'я. Такий аналіз має бути заснований на статистичній інформації і насамперед стосуватись захворюваності. Також, Стратегія має відображати чіткі результати, яких треба досягти до 2030 року: зниження рівня захворюваності по нозологіям, зниження показників смертності, підвищення рівня народжуваності, хоча це не залежить тільки від системи охорони здоров'я, показники, які стосуються кінцевого споживача - громадянина України.

Ляшко Віктор Кирилович вніс пропозицію підготувати лист до Національної академії наук України та до Національної академії медичних наук України з проханням поділитись результатами всіх досліджень за темою та можливо результатами стратегічного планування або моделювання, якщо такі проводились.

Яременко Олексій Олександрович виніс на обговорення перше рішення щодо створення робочих підгруп, зокрема:

- Надання медичних послуг та фінансування;
- Громадське здоров'я;
- Доступ до лікарських засобів;
- Освіта та медичні кадри.

Рішення прийнято одногосно.

Ляшко Віктор Кирилович наголосив, що є низка стратегічних документів на які необхідно звертати увагу при опрацюванні Стратегії.

Яременко Олексій Олександрович продемонстрував перелік документів на презентації, зокрема:

Міжнародні:

- цілі сталого розвитку;
- угода про асоціацію між Україною та ЄС;
- оцінка з дотримання прав людини відповідно до механізму Універсального періодичного огляду;
- загальноєвропейська комісія з питань охорони здоров'я;
- зобов'язання за Меморандумом про взаєморозуміння між Україною та ЄС;
- зобов'язання України перед МВФ.

Національні:

- Національна економічна стратегія на період до 2030 року;
- Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року;
- Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року;
- Стратегія людського розвитку;
- Національна стратегія у сфері прав людини;
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Короткострокові:

- План пріоритетних дій Уряду на 2021 рік;
- Стратегія комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки.

Середньострокові:

- Програма діяльності Кабінету Міністрів України (проект).

Галузеві:

- Державна стратегія розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню (2023);
- Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація»;
- Державна стратегія у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року;

- Стратегія розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2022 року;
- Стратегія розвитку національної системи крові на період до 2022 року
- Стратегія розвитку медичної освіти в Україні (2030);
- Стратегія державної політики щодо наркотиків на період до 2030 року (проект);
- Національна стратегія контролю онкологічних захворювань до 2030 року (проект);
- Та інші.

Томас Рубал, привітав Уряд України та Міністерство охорони здоров'я України з початком процесу створення Стратегії. ВООЗ в Україні готові продовжувати підтримувати Міністерство та висловлюють бажання зробити внесок у консолідацію зусиль, які вже зробив Уряд України. Представник ВООЗ в Україні також висловив сподівання, що Стратегія зведе в один документ всі вже існуючі напрацювання і стане чітким напрямом розвитку до 2030 року для сфери охорони здоров'я України. Також, Представництво ВООЗ в Україні номінує своїх експертів до робочих підгруп. Наостанок було зазначено, що після створення Стратегії має з'явитись план введення в дію Стратегії. Представництво ВООЗ в Україні планує підтримувати МОЗ у всьому процесі розробки та фасилітації створення Стратегії, а також більш широкою комунікації з партнерами з розвитку.

Яременко Олексій Олександрович подякував за підтримку Представництву ВООЗ в Україні та надав слово **Дорошенко Олені Олександрівні**, економістці охорони здоров'я, Представництва Світового банку в Україні.

Дорошенко Олена Олександрівна подякувала за зустріч та можливість висловитись в підтримку процесу. Світовий Банк готовий підтримувати процес та залучати своїх експертів, допомагати в координації. Олена Олександрівна зазначила, що Світовий Банк має ресурси для підтримки експертів завдяки Швейцарській агенції розвитку і співробітництва. Було зазначено, що Представництво ВООЗ в Україні та Світовий Банк вже двічі проводили оцінку реформ в Україні. Результати оцінки були представлені МОЗ і за потреби будуть представлені МРГ. Внесено пропозицію про спільне напрацювання ключових цільових показників, яких має досягти Стратегія. Олена Олександрівна поставила запитання щодо переліку задач, які необхідно виконати до початку засідань робочих підгруп.

Яременко Олексій Олександрович подякував Світовому Банку та Представництву ВООЗ в Україні за підтримку та нагадав про завдання до наступного засідання МРГ, які були зазначені раніше. Також, наголосив, що на наступному засіданні очікується презентація оцінки реформ, яку проводили Світовий Банк та Представництво ВООЗ в Україні. Теза щодо цільових показників була підтримана. Формування команд пігруп - завдання МРГ на наступний тиждень. До початку засідань підгруп, до 7 жовтня, необхідно внести перелік кандидатур експертів.

Дорошенко Олена Олександрівна поставила запитання, як будуть опрацьовуватись наскрізні теми, які стосуються всіх чотирьох напрямків: електронні системи, управління якістю, тощо.

Яременко Олексій Олександрович зазначив, що питання щодо електронних систем охорони здоров'я буде опрацьовувати перша підгрупа. Наразі вже затверджена Концепція розвитку електронної системи охорони здоров'я. Принципи, закладені в Концепції, будуть використані як основа. Для забезпечення корсекторальної взаємодії експерти з електронного здоров'я будуть залучені до роботи інших підгруп. Тема контролю якості медичних сервісів так само буде опрацьовуватись в рамках першої підгрупи. Кроссекторальна взаємодія буде забезпечена відповідним чином.

Ляшко Віктор Кирилович запропонував визначити технічно відповідальну особу за кожним напрямом, яка відповідатиме за міжсекторальну взаємодію, зокрема: звітність, підзвітність, контроль якості, електронні сервіси, тощо.

Яременко Олексій Олександрович зазначив, що вся інформація та запит на кандидатур буде надіслано всім учасникам зустрічі в електронному вигляді.

Ляшко Віктор Кирилович вніс пропозицію створити окремий розділ на сайті МОЗ, де буде зберігатись бібліотека даних та напрацювання по Стратегії. Також, Міністр вніс пропозицію забезпечити написання документу одразу двома мовами (українською та англійською).

Голова робочої групи

Віктор ЛЯШКО

Заступник голови робочої групи

Олексій ЯРЕМЕНКО